

Utbildningsinspektion i Kattegattgymnasiet

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	5
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Kattegattgymnasiet den 4–7 april 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Kattegattgymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Kattegattgymnasiet intervjuades rektorerna, lärare, elever, elevkårsstyrelsen samt elevvårdspersonal. Inspektörerna besökte lektioner i olika ämnen och på olika program. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Kattegattgymnasiet	Antal studerande
Gymnasieskola	1218
Gymnasiesärskola	47

Kattegattgymnasiet startade 1963 som tekniskt läroverk för 60 pojkar. Skolan är centralt belägen och har tillgång till grönområden och idrottsplaner. Förutom huvudbyggnaden finns ytterligare lokaler för byggprogrammet och industriprogrammets lokala inriktning träteknik. Dessa lokaler ligger på gångavstånd från huvudbyggnaden.

Idag omfattar utbildningen vid Kattegattgymnasiet sju nationella program samt individuella program i gymnasieskolan. På Kattegattgymnasiet finns dessutom en del av kommunens gymnasiesärskola (denna behandlas i en separat rapport). Verksamheten är uppdelad i åtta rektorsområden. Dessutom hör Ungdomscentrum (individuella program med varierande grad av praktik) till Kattegattgymnasiets verksamhet.

- Ro 1 Byggprogrammet (BP)
 Ungdomscentrum (IV)
- Ro 2 Samhällsprogrammet (SP)
 Energiprogrammet (EN)
 Industriprogrammet (IP)
- Ro 3 Teknikprogrammet (TE)
 Industriprogrammet (IP)
- Ro 4 Elprogrammet (EC)
- Ro 5 Naturvetenskapsprogrammet (NV)
 Fordonsprogrammet (FP)
- Ro 6 Naturvetenskapsprogrammet (NV)
 Programinriktade individuella program
- Ro 7 Gymnasiesärskolan
- Ro 8 Da Vinci-gymnasiet (NV) (direkt under förvaltningschefen)

Da Vinci-gymnasiet startade som ett projekt läsåret 2004/2005 på initiativ av en grupp gymnasielärare som önskade arbeta mer ämnesintegrerat. Ambitionen var att öka intresset för naturvetenskapsprogrammet. Idag finns fyra klasser (två i årskurs 1 och två i årskurs 2). Da Vinci är en självstyrande enhet i Kattegattgymnasiets lokaler.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Kattegattgymnasiet och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i huvudsak är av god kvalitet. Skolan når överlag goda resultat när det gäller elevernas kunskaper. Resultaten av skolans värdegrundsbete är också goda. Studiemiljön är lugn och umgänges-tonen är respektfull och tolerant. På flera program arbetar man förtjänstfullt med så kallad infärgning. Da Vinci är ett gott exempel på hur läroplanens intentioner kring lärandet kan gestaltas i daglig verksamhet.

Det finns också behov av förbättringsinsatser främst när det gäller elevernas delaktighet och inflytande samt arbetet med att säkerställa en rättvis och likvärdig betygssättning.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Arbetet med skolans demokratiuppdrag bör förbättras så att eleverna aktivt deltar i de formella inflytandekanalererna som klassråd och elevkårsverksamhet.
- Elevernas kunskap om målen samt inflytande över innehållet i enskilda kurser bör öka.
- Arbetet för en rättvis och likvärdig betygssättning bör fortsätta och resultat-sammanställningar av de nationella proven bör användas som ett instru-ment för att säkerställa nivåerna vid betygssättning.
- Skolan bör aktivt arbeta för att komma till rätta med elevernas upplevda stress.
- Skolan bör arbeta för att samtliga program skall känna god tillhörighet till skolan.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Alla elever erbjuds inte utvecklingssamtal i föreskriven omfattning (7 kap. 19 § gymnasieförordningen).
- De elever som har behov av studiehandledning på modersmålet erbjuds inte detta (8 kap. 5 § gymnasieförordningen).
- Vissa valbara kurser som skall finnas på respektive program erbjuds endast inom utrymmet för individuellt val (5 kap. 18 § gymnasieförordningen, SKOLFS 2000:1).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för de frivilliga skolorna, Lpf 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Kunskaper

Av de elever som avslutade gymnasieskolan våren 2005 gick 90 procent ut med slutbetyg och 81 procent av avgångseleverna var behöriga till högskolan. Genomsnittlig betygspoäng för elever med slutbetyg var 14,3. Motsvarande värde i riket är 14,1. Andelen elever med minst betyget Godkänd på samtliga kurser var 74,7 procent jämfört med 63,4 procent i riket. Andelen elever som fullföljde utbildningen inom fyra år var 77 procent 2005 jämfört med 76 procent i riket.

Resultaten varierar mellan programmen, men med tanke på varierande ingångsvärden är skillnaderna inte anmärkningsvärda.

Resultaten på nationella prov sammanställs inte på skolnivå, och inte heller på kommunnivå, varför en jämförelse mellan provresultat och satta kursbetyg inte kan göras (se vidare under avsnittet Bedömning av verksamheten, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning).

Resultaten på de programinriktade individuella programmen är goda. Av 67 elever som varit inskrivna under åren 2000–2005 fortsatte 58 på nationella program. 10 av dessa har fullföljt sin utbildning, 35 går kvar på nationella program och 13 har avbrutit sin utbildning.

Av de 99 elever som under läsåret 2004–2005 varit inskrivna på ungdomscentrum har 17 börjat på nationellt program, 12 har gått till någon fristående gymnasieskola och 5 har börjat på programinriktat individuellt program. 28 elever finns kvar på ungdomscentrum. Övriga har skrivits in på arbetsförmedlingen, återgått till individuellt program efter permission eller övergått till annan verksamhet

Normer och värden

En enkätundersökning genomförs årligen kring trygghet och arbetsmiljö. Eleverna uppger enligt denna att de har en skola med god stämning och fungerande elevvård. Relationen mellan personal och elever och mellan elever beskrivs som god. Inspektörerna har på Kattegattgymnasiet mött en lugn studiemiljö. Umgängestonen är respektfull och tolerant. Eleverna tar ansvar för sin skolmiljö och skolan arbetar aktivt för att hålla miljön fräsch, även om skolan är sliten och diskussioner pågår om eventuell flytt till nya lokaler.

Avseende arbetsmiljön är resultaten goda. Eleverna på studieförberedande program beskriver dock en oroväckande upplevelse av stress. I den genomförda enkäten finns dock en skillnad i svaren mellan pojkar och flickor. Pojkarna mår generellt sett bättre än flickorna. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta med elevernas arbetssituation och upplevelse av stress.

En viss statusskillnad finns mellan programmen. Intervjuade elever på byggprogrammet som har sin undervisning i andra lokaler än centralskolan känner dålig tillhörighet till Kattegattgymnasiet. NV-programmet inom da Vinci-gymnasiet är likaså en egen ö inom skolan. Rektorerna menar att det är en styrka för skolan att ha många olika program, men övervikten av traditionella ”pojkenprogram” gör att könsfördelningen är sned och detta kommer att förstärkas när SP helt försvinner från skolan. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta för att alla program skall känna god tillhörighet till Kattegattgymnasiet.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Kattegattgymnasiet når goda resultat när det gäller elevernas kunskaper. Resultaten av skolans värdegrundsarbete är goda. Läromiljön är lugn och umgängestonen är respektfull. Skolan bör aktivt arbeta med frågor kring elevernas stressituation. Vidare bedömer inspektörerna att skolan bör arbeta för att alla program skall känna god tillhörighet till Kattegattgymnasiet.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Den formella strukturen för elevinflytande är svagt utvecklad på skolan. Skolkonferensen finns och sammanträder ungefär två gånger per termin. Elevkårsstyrelsen består av sju ledamöter, men dessa har ingen koppling till skolkonferensen. Intresset bland eleverna är lågt och den som visar intresse får ta på sig uppgiften. De intervjuade eleverna i årskurs 1 hade ingen aning om elevkårens arbete eller om deras klasser hade någon representant i elevkåren. Klassråden fungerar bristfälligt, men från att inte ha fungerat alls tidigare har man nu hittat en modell, där rektorerna initierar frågor som skall diskuteras i klassråden.

Dessa skall sammanträda varje månad. Det finns emellertid inte någon tid schemalagd för klassråden utan tid tas från klassföreståndarens undervisning, vilket gör att det inte alltid genomförs klassråd som planerat.

Ett försök att hitta vägar att få elevdemokratin att fungera är programforum. Detta är ett programspecifikt råd som består av klassrepresentanter och den rektor som ansvarar för utbildningen. Där behandlas de frågor som speciellt rör det egna programmet. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla arbetet med det formella inflytandet. Programforum är ett steg i rätt riktning men klassrådets roll behöver stärkas.

Förutsättningen för att eleverna på ett aktivt sätt skall kunna vara delaktiga och ta ansvar för sin utbildning är att de har god kunskap om kursplaner och betygskriterier. Intervjuade elever är i varierande grad informerade om kunskapsmål och betygskriterier. De uppger att lärarna presenterar mål och kriterier vid kursstart, men att de mer undantagsvis återkommer till dessa i samband med att nya arbetsområden presenteras. Elevernas möjligheter att vara delaktiga och ta ansvar för utbildningen begränsas därmed. Lärarna har arbetat med konkretiseringar av kursplanemålen, men olika ämnen har kommit olika långt i det arbetet. Lärarna på da Vinci menar att det blivit enklare att förverkliga program mål och kursplanemål genom det ämnesövergripande arbetssätt som man använder på utbildningen.

Den tidigare nämnda enkätundersökningen behandlar också ansvar och inflytande. Där framkommer tydligt att elevernas vilja att påverka utbildningen och planeringen av undervisningen är betydligt större än deras möjligheter att göra detta. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra arbetet kring elevernas delaktighet och inflytande över den egna utbildningen.

Elevskyddsombud finns på samtliga program. De har deltagit i skolans systematiska arbetsmiljöarbete med att revidera handlingsplaner.

Kattegattgymnasiet är en skola med stort manligt inslag både bland lärare och elever. Enligt kvalitetsredovisningen satsar man på teknikprogrammet på att stötta flickorna och pojkarna får i ett särskilt projekt arbeta med sin utveckling

från pojke till man. Även byggprogrammet arbetar med den ”grabbkultur” som finns bland eleverna.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Kattegattgymnasiet är en gammal institutionsbaserad skola, men från år 2000 arbetar man mer i arbetslag med programmålen som utgångspunkt. Från och med i år har kärnämneslärarna placerats in i de olika programarbetslagen och det arbetssättet skall fortsätta enligt rektorsgruppen. Så kallad infärgning sker i hög utsträckning i många ämnen och på många program. Mest utvecklat är det på fordonsprogrammet och på da Vinci.

Elever som har behov av stöd kan få hjälp av speciallärare eller av den ordinarie läraren. Ofta finns extra tid utlagd i lärartjänsterna för att läraren skall kunna ge extra tid till eleverna. Både intervjuade elever och lärare menade att möjligheterna till stöd var goda i alla skolans ämnen. Däremot erbjuds inte studiehandledning på modersmålet, vilket kan vara den viktigaste formen för stöd till elever med annat modersmål än svenska. Inspektörerna bedömer att studiehandledning på modersmålet skall erbjudas de elever som har behov av detta.

Antalet elever med reducerat program eller individuellt specialutformat program är mycket litet och åtgärderna används ytterst sparsamt, och då när andra stödåtgärder är uttömda.

Kattegattgymnasiets organisation av det individuella programmet kommer att ses över inför nästa läsår. Detta gäller i synnerhet ungdomscentrums verksamhet och beror på de förändringar som sker på nationell nivå och kravet att erbjuda heltidsstudier på det individuella programmet

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Utvärdering av lärandet sker regelbundet och lärarna ger elever återkoppling löpande samt i samband med utvecklingssamtalen. Elever i årskurs 3 menar dock att inbjudan till utvecklingssamtal ofta sker ”med armbågen”. Eleverna uppfattar att de erbjuds utvecklingssamtal, men att inställningen är att man bara genomför dem om det finns något speciellt att säga. På yrkesprogrammen säger eleverna att samtalen förs i verkstaden under löpande arbete. Inspektörerna bedömer att utvecklingssamtal skall erbjudas på samma sätt i alla årskurser.

Arbetet för en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning har startat ur en diskussion tillsammans med Sturegymnasiet och Sannarpsgymnasiet. Arbetet bedrivs emellertid med fokus på skolnivå och kommungemensamma insatser görs inte. Inspektörerna bedömer att detta arbete bör fortsätta och utvecklas.

På skolnivå sker ingen gemensam sammanställning av resultaten på nationella prov. Rektorer och lärare menar att man har velat tona ner de nationella provens betydelse för den enskilde eleven. Inspektörerna vill emellertid starkt betona vikten av resultatsammanställningar för att få en jämförelse på skolnivå och kommunnivå mellan resultat på nationella prov och satta kursbetyg. Här är de nationella proven ett viktigt instrument för lärare och rektorer. Detta innebär inte att provens stödjande funktion för betygssättning på individnivå förändras.

Kvalitetsarbete

Kattegattgymnasiets kvalitetsarbete genomförs på flera olika plan. Uppföljningar och utvärderingar görs dels gemensamt för kommunen dels specifikt för skolan. Kvalitetsredovisning upprättas enligt kommunens modell.

Arbetsplanen och ledningsdeklarationen är dokument som är aktuella och uppdaterade. Inspektörerna bedömer att dessa kan fungera som goda verktyg för skolans utvecklings- och kvalitetsarbete.

Skolledning

Kattegattgymnasiet leds av en förste rektor och sex rektorer. Dessa utgör tillsammans skolans ledningsgrupp. Rektorerna ansvarar för var sitt rektorsområde enligt organisationsbeskrivningen ovan. Dessutom har rektorerna vissa övergripande frågor uppdelade mellan sig. Förste rektorn ansvarar för övergripande ekonomi och administration, men överprövar inte övriga rektors beslut och är inte rektorernas chef. Rektorn för gymnasiesärskolan ingår i ledningsgruppen, och är också rektor för gymnasiesärskolan på Sturegymnasiet.

Da Vinci-gymnasiet leds av en rektor som inte tillhör Kattegattgymnasiets ledningsgrupp. I da Vincis ledningsgrupp ingår förutom rektorn även förste rektor för Kattegattgymnasiet och förvaltningschefen.

Inspektörerna bedömer att rektorerna är väl förtrogna med verksamheten och leder det pedagogiska arbetet. Arbetet i ledningsgruppen ger rektorerna stöd i detta arbete.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att elevernas kunskaper om målen för utbildningen samt deras inflytande över undervisningens innehåll bör förbättras. Arbetet med skolans demokratiuppdrag bör likaså förbättras så att eleverna mer aktivt deltar i de formella inflytandekanaler som klassråd och elevkårsverksamhet.

Arbetet för en rättvis och likvärdig betygssättning bör fortsätta och resultatsammanställningar av de nationella proven bör användas som ett instrument för att säkerställa nivåerna vid betygssättning.

Den pedagogiska verksamheten är av god kvalitet och elevernas möjligheter att få stöd är goda och varierade. Studiehandledning på modersmålet skall emellertid erbjudas de elever som har behov av detta.

Samtliga elever skall erbjudas utvecklingssamtal minst en gång per termin.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

På Kattegattgymnasiet finns 97 lärare som tillsammans har 94,75 lärartjänster. Lärartätheten är 8,4 lärare på 100 elever jämfört med riket 8,0. Ett fåtal lärare saknar utbildning för sitt uppdrag, men genomgår för närvarande utbildning. Den elevvårdande personalen innefattar sju personer, två kuratorer, två skolsköterskor samt tre studie- och yrkesvägledare. Dessutom finns en specialpedagog och fyra speciallärare.

För personalen finns en kompetensutvecklingsplan avseende de gemensamma satsningarna. Individuell kompetensutveckling planeras i samband med medarbetarsamtalen.

Ett stort utbud av kurser erbjuds inom det individuella valet. De valbara kurser som skall erbjudas i behörighetsgivande ämnen erbjuds ibland endast inom utrymmet för individuella val. Inspektörerna bedömer att dessa kurser skall erbjudas inom utrymmet för valbara kurser. Utrymmet för individuella val får inte intecknas och på så sätt begränsa elevernas valmöjligheter. Kurserna kan emellertid samtidigt erbjudas som individuellt val. Inspektörerna vill också påpeka att det skall vara tydligt för eleverna att det finns en skillnad mellan valbara kurser och individuella val. Skolans presentation blandar ibland samman de två begreppen och erbjuder en lista med valbara kurser och individuellt val.

Skolans bibliotek är välutrustat och välbesökt. En anställd bibliotekarie ansvarar för verksamheten.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att förutsättningarna för att nå målen för utbildningen är goda. Valbara kurser som skall erbjudas i behörighetsgivande ämnen skall erbjudas inom utrymmet för valbara kurser.

Datum	Ort
2006-12-13	Lund

Barbro Nässén

Jan V Nilsson